

ترجمان دانش

(knowledge translation)

مریم دلدار فروتقه
مدیریت اطلاع سانی پزشکی و منابع علمی
دانشگاه علوم پزشکی به

ترجمان دانش (knowledge translation) عبارت است از **سنتز** (synthesis)، **تعامل** (exchange) و **کاربرد دانش** توسط ذی نقشان آن به منظور شتاب بخشیدن به منافع نوآوری های جهانی و محلی در تقویت نظام سلامت و ارتقاء سلامت انسان ها

سنتز عبارت است از ادغام نتایج پژوهش های اولیه و بومی سازی آن و همچنین مشخص نمودن شکاف های دانشی

تعامل عبارت است از رابطه دوطرفه میان تولید کنندگان و استفاده کنندگان دانش که منجر به یادگیری متقابل می شود.

هدف نهایی از ترجمان دانش، تقویت نظام سلامت و بهبود سلامت جامعه می باشد.

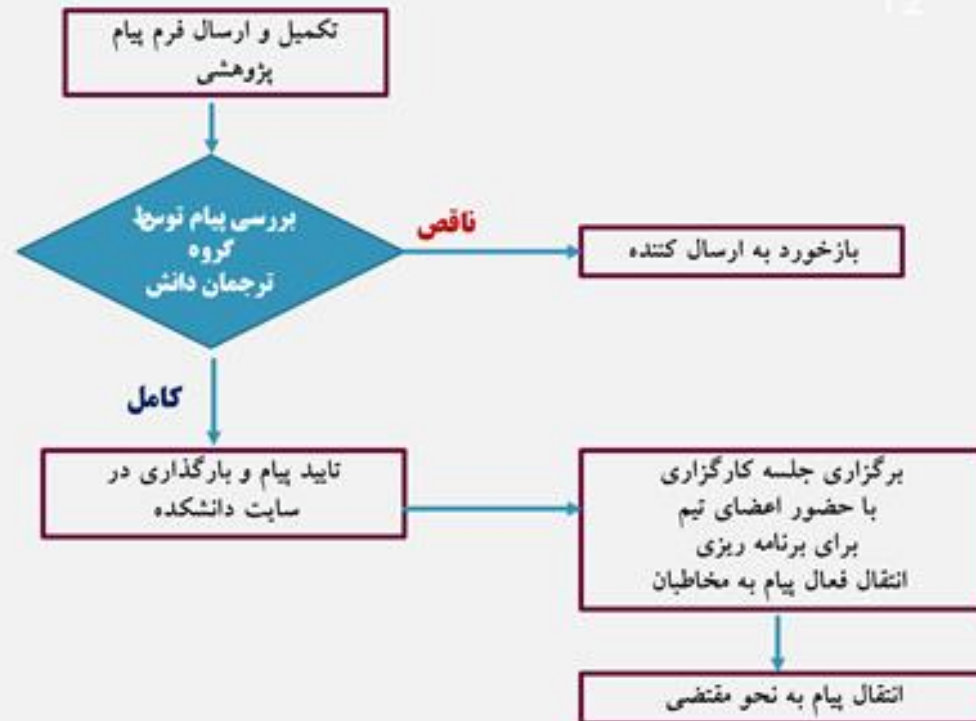
فرآیندی پویا و تکرارشونده که شامل ترکیب، انتشار، تبادل و کاربرد اخلاقی دانش برای بهبود سلامت، ارائه خدمات و محصولات بهداشتی مؤثرتر و تقویت سیستم مراقبت‌های بهداشتی است. از انتشار ساده دانش فراتر رفته و به استفاده واقعی از دانش روی می آورد.

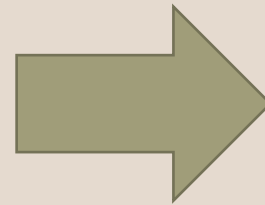
خلق دانش (یعنی تحقیقات اولیه)، تقطیر دانش (یعنی خلق مرورها و دستورالعمل‌های نظام‌مند) و انتشار دانش (یعنی حضور در مجلات و ارائه‌ها) به خودی خود برای تضمین استفاده از دانش در تصمیم‌گیری کافی نیستند.

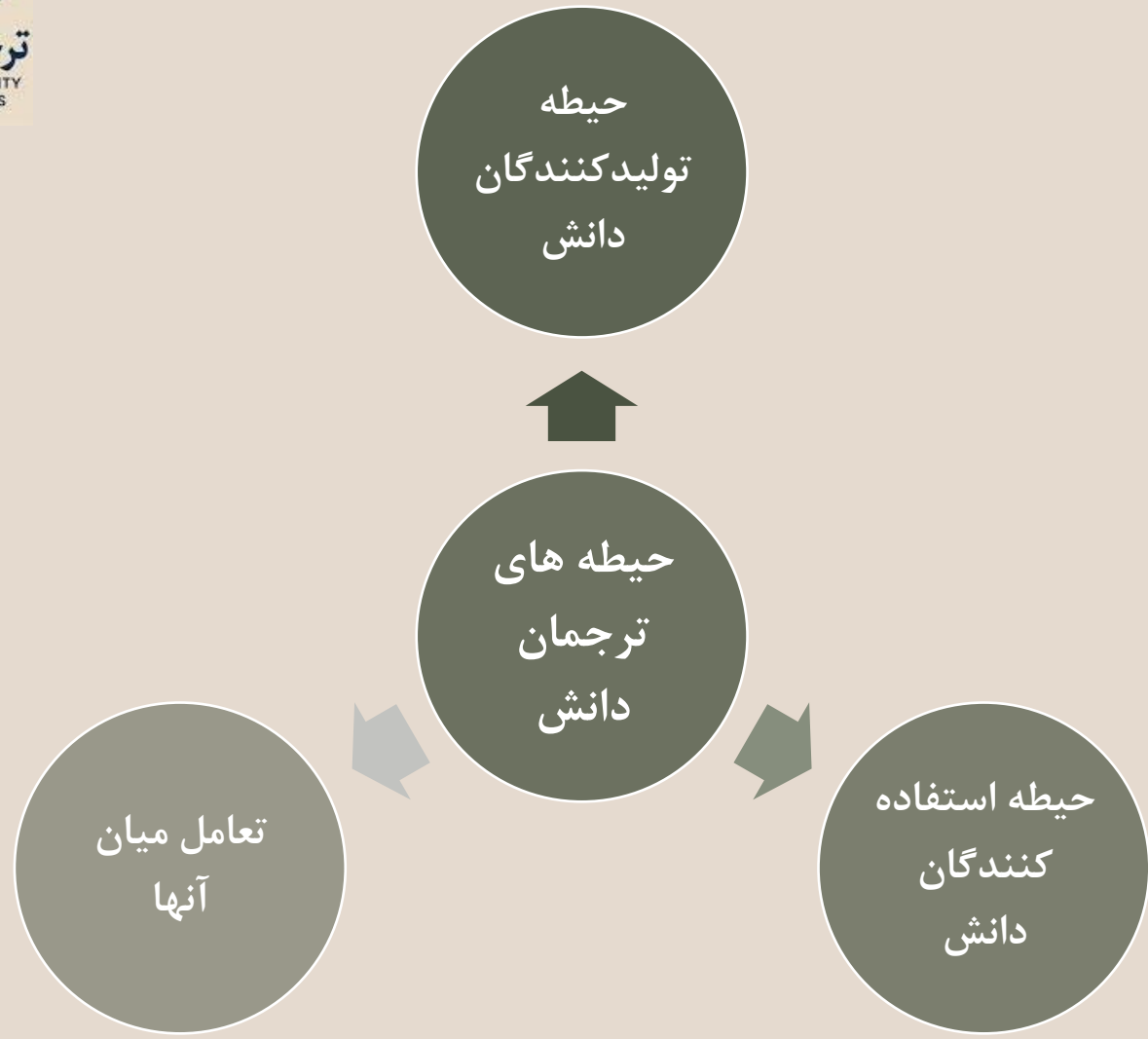
مسیر ترجمان دانش / انتشار موثر نتایج پژوهشی

12

تأثیر مناسب بر
تصمیم‌گیری

سازمان های تولید کننده دانش در کشور ما به طور عمده عبارتند از
دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی (علوم پزشکی و علوم غیر پزشکی).

مداخلات
ترجمان دانش

۱. سوال پژوهش
۲. تولید دانش
۳. انتشار فعال دانش
۴. ترویج استفاده از شواهد

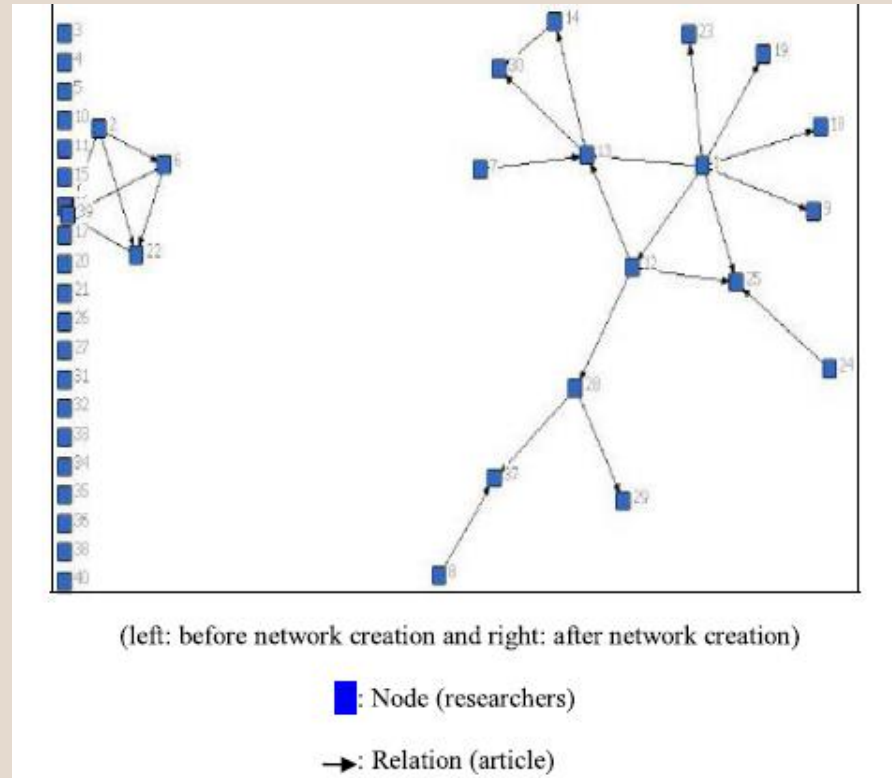
تعامل میان تولید کنندگان و
استفاده کنندگان از دانش
(Exchange)

شبکه سازی:	واسطه گری دانش:
حضور هم زمان تولید کننده و استفاده کننده از دانش بطوری که تعامل دوطرفه میان آن ها را تسهیل و پایدار نماید.	واسطه گران دانش افراد، گروه ها و یا واحدهایی در سازمان های تولید کننده و یا استفاده کننده از دانش و یا سازمان های مستقلی می باشند که تسهیل کننده تعامل دو طرفه میان تولید کنندگان و استفاده کنندگان از دانش می باشند. واسطه گران دانش باید به زبان هر دو آشنایی داشته و بتوانند نیازهای استفاده کننده از دانش را به سؤال / سئوالات پژوهش تبدیل نموده و در اختیار پژوهشگران قرار دهند و از سپس نتایج پژوهش به دست آمده را به زبان قابل درک برای گروه مخاطب تبدیل نمایند.

شبکه سازی:

✓ برگزاری جلسات منظم و هدفدار با ذی نقشان نتایج پژوهش برای توسعه همکاری و استفاده از ظرفیت‌های متقابل برای زمینه‌سازی اجرا و استفاده از نتایج پژوهش‌ها

✓ راه‌اندازی و یا شرکت در شبکه‌های تحقیقاتی کشور

شبکه‌سازی و توانمندسازی نخبگان

معرفی

هیئت اندیشه‌ورز شبکه‌سازی نخبگانی

هدف از تشکیل هیئت اندیشه‌ورز شبکه‌سازی نخبگانی - همگرایی علوم در حل مسائل اولویت‌دار استان است. این هیئت در تلاش است تا با شناسایی مسائل اولویت‌دار استان و ابعاد هر مساله با بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و توان علمی رشته‌های مختلف علمی و تخصصی اقدام به معرفی راه‌حل نماید.

ترجمان دانش
KERMANSHAH UNIVERSITY
OF MEDICAL SCIENCES

فعالیت‌های ترجمان دانش در دانشگاه‌های علوم پزشکی

حیطه ۱

- مداخلات ساختاری و فرایندی برای ترویج رویکرد ترجمان دانش در دانشگاه‌های علوم پزشکی
- شبکه سازی

حیطه ۲

- شناسایی نیازهای تصمیم‌گیرندگان در نظام سلامت و تبدیل آن‌ها به موضوع و سؤالات پژوهشی
- سوال پژوهش

حیطه ۳

- وجود ساز و کارهای مناسب برای انتشار فعال نتایج پژوهش‌های دانشگاه به ذی‌نقشان آن
- انتقال دانش

حیطه ۴

- آیا به تصمیم‌گیرندگان کمک می‌کنیم که بتوانند از نتایج پژوهش‌ها بهتر استفاده کنند؟
- ترویج استفاده از شواهد

حیطه یک

- ✓ راه‌اندازی ساختار (مانند دفتر و یا واحد سازمانی) با نیروی انسانی ماهر برای تقویت رویکرد ترجمان دانش و واسطه‌گری دانش به صورت اختصاصی
- ✓ برگزاری جلسات منظم و هدفدار با ذی‌نقشان نتایج پژوهش برای توسعه همکاری و استفاده از ظرفیت‌های متقابل برای زمینه‌سازی اجرا و استفاده از نتایج پژوهش‌ها
- ✓ راه‌اندازی و یا شرکت در شبکه‌های تحقیقاتی کشور
- ✓ وجود ملاک‌هایی برای ارزیابی فعالیت‌های ترجمان دانش در واحدهای تحقیقاتی و محققین
- ✓ انجام مداخلاتی به منظور رفع موانع ترجمان دانش در تولید کنندگان و استفاده کنندگان از دانش در سطح سازمانی و فردی

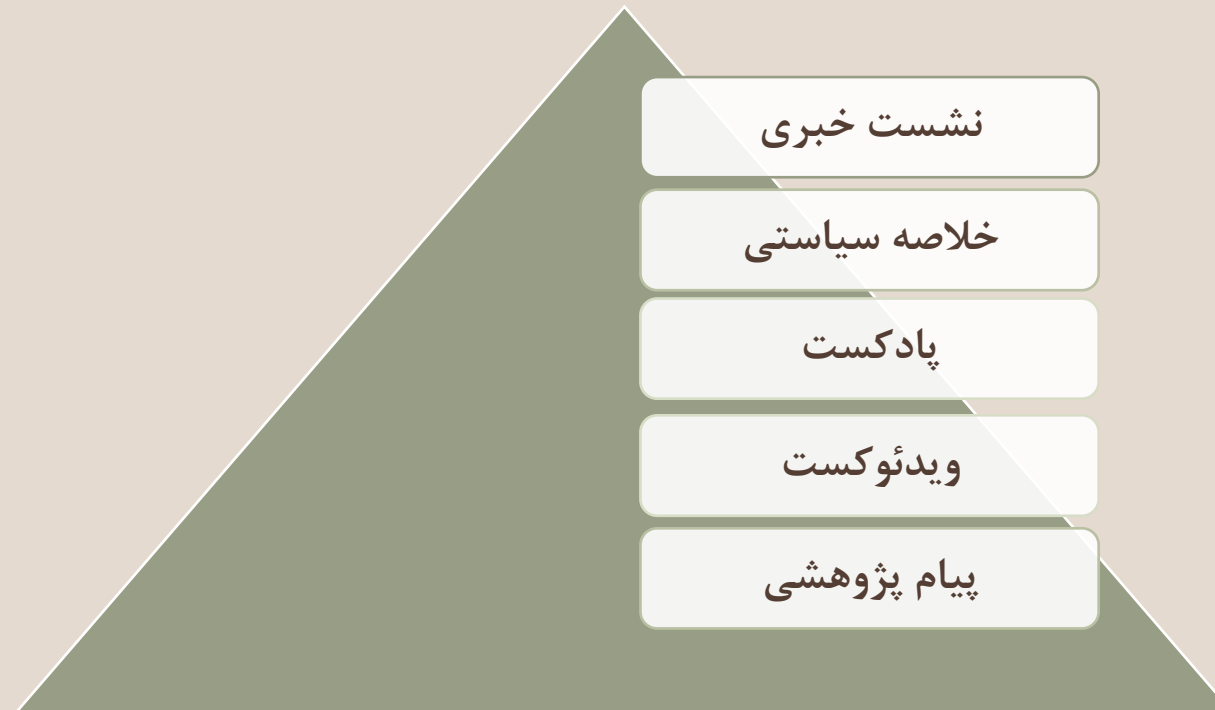
- ✓ تعیین اولویتهای پژوهشی با مشارکت گروههای مخاطب نتایج پژوهش و اطلاع رسانی منظم به پژوهشگران
- ✓ بررسی چالشهای سلامت با استفاده از دادههای روتین نظام سلامت، پیمایشها و .. برای تعیین سوالات پژوهشی
- ✓ در اولویت بودن پژوهشهای ثانویه و ثالثیه که منجر به تولید «پیام قابل انتقال» با سطح بالایی از شواهد می شوند
- ✓ تسهیل فرایندها به صورتی که محققان می توانند در زمان کوتاه و به راحتی منابع پژوهشی دریافت شده از خارج از سازمان را صرف امور پژوهشی نمایند (بخش داخل سازمانی فرایند)
- ✓ وجود مکانیسمهای تشویقی برای پژوهشگران در صورت جذب اعتبار پژوهشی
- ✓ برگزاری دورههای آموزشی (حضوری یا غیرحضوری) برای دانشجویان و پژوهشگران
- ✓ وجود بانکهای اطلاعاتی در مورد زمینهها و ظرفیتهای پژوهشی دانشگاه، مشخصات محققان و توانمندیهای آنها و اطلاع رسانی فعال زمینهها و ظرفیتهای پژوهشی دانشگاه به گروههای مخاطب نتایج پژوهشها

حیطه سه

- ✓ برگزاری جلسات ارایه نتایج پژوهش‌ها به ذی‌نقشان و وجود برنامه منظم با رسانه‌های عمومی و اختصاصی
- ✓ وجود شیوه‌نامه ای که مشخص می‌کند نتایج کدام یک از پژوهش‌ها، باید و می‌تواند به گروه‌های مخاطب انتقال یابند.
- ✓ وجود منابع مالی و تجهیزات لازم برای تهیه محتوای مناسب گروه مخاطب در دانشگاه
- ✓ تسهیل فرایندها به نحوی که محققین می‌توانند از خدمات افراد/سازمان‌هایی استفاده کنند که با مهارت‌های انتقال دانش آشنایی دارند و امکانات لازم برای انتشار فعال نتایج را دارند
- ✓ آموزش مهارت‌های ارتباطی، روش‌های فعال برای انتشار نتایج پژوهش‌ها
- ✓ وجود مکانیسم‌های تشویقی برای واحدهای تحقیقاتی و محققین از جمله تشویق، وجود قوانین مناسب در ارتقا و یا ترفیع
- ✓ وجود قوانین حمایت از مالکیت معنوی محققینی که قبل از انتشار مطلب در مجلات به انتشار نتایج پژوهش اقدام می‌کنند.

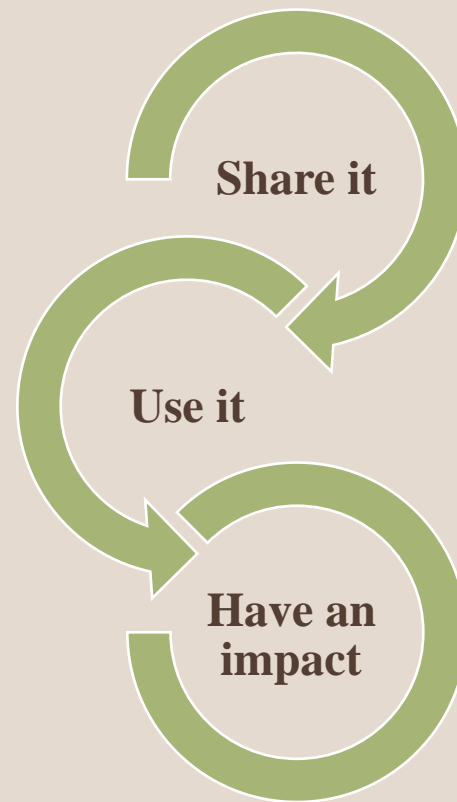
پژوهش‌های ثالثیه یا محصولات دانشی

حیطه چهار

- ✓ وجود برنامه‌های آموزشی مانند «پزشکی مبتنی بر شواهد» و یا «تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد» برای گروه‌های مخاطب
- ✓ انجام پژوهش برای بررسی میزان استفاده از شواهد علمی (پژوهش‌های داخلی و یا خارجی) توسط تصمیم‌گیرندگان
- ✓ انجام پژوهش برای بررسی میزان استفاده از نتایج پژوهش‌های دانشگاه توسط تصمیم‌گیرندگان
- ✓ انجام پژوهش برای بررسی موانع تغییر رفتار تصمیم‌گیرندگان برای استفاده از شواهد علمی در تصمیم‌گیری‌ها

دانش حاصل از تحقیق

thank you for your attention